

Thành phố HCM, ngày 07 tháng 01 năm 2021

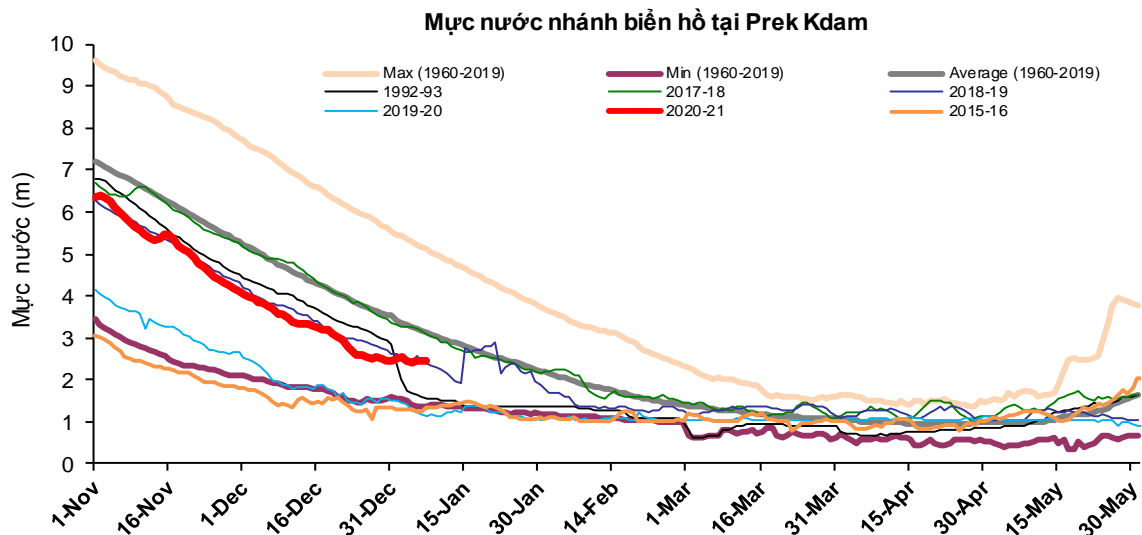
BẢN TIN DỰ BÁO TUẦN + ĐỘT XUẤT
DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
PHỤC VỤ CHỈ ĐẠO SẢN XUẤT VÀ ĐIỀU HÀNH CẤP NƯỚC
MÙA KIẾT NĂM 2020-2021
(Tuần từ 08/01-15/01/2021 và
Bổ sung thông tin giảm xả nước từ Thủy điện Cảnh Hồng trong Tháng
1/2020)

1. DIỄN BIẾN NGUỒN NƯỚC SÔNG MÊ CÔNG VÀ KẾ HOẠCH GIẢM XẢ NƯỚC CỦA THỦY ĐIỆN TRUNG QUỐC

Theo thông tin mới đây trên trang Website của Ủy hội sông Mê Công quốc tế và Bangkok (Reuters) ngày 6/1/2021, Trung Quốc sẽ giảm xả nước từ thủy điện xuống hạ lưu từ ngày 5/1/2021 đến ngày 24/1/2021 để bảo trì lưới điện. Theo đó lưu lượng xả ra từ thủy điện Cảnh Hồng xuống hạ lưu sẽ giảm xuống còn khoảng 1000 m³/s các ngày từ 5-24/1/2021. Lưu lượng giảm xấp xỉ 900 m³/s so với trước đó. Đây được xem là yếu tố bất lợi cho sản xuất trên đồng bằng khi mà lưu vực sông Mê Công đang ở thời kỳ đầu mùa khô năm 2020-2021. Hai yếu tố thượng lưu quan trọng đến diễn biến nguồn nước, xâm nhập mặn ở ĐBSCL là lượng trữ trong Biển Hồ (Tonle Sap) và dòng chảy đến Kratie (đầu châu thổ Mê Công) đang giảm nhanh. Dưới đây là cập nhật diễn biến của hai yếu tố này.

1.1. Chế độ nước trong Biển Hồ (Tonle Sap)

Mức nước nhánh vào hồ Tonle Sap tại Prek Kdam (Hình 1), ngày 07/01 ở cao trình 2,43 m. Dung tích hồ còn khoảng 9,18 tỷ m³, Biển Hồ ở giai đoạn xả nước, đóng góp dòng chảy từ biển hồ hàng ngày xuống hạ lưu là quan trọng.

Hình 1. Diễn biến nước trạm Prek Kdam - Biển hồ, cập nhật ngày 07/01/2021

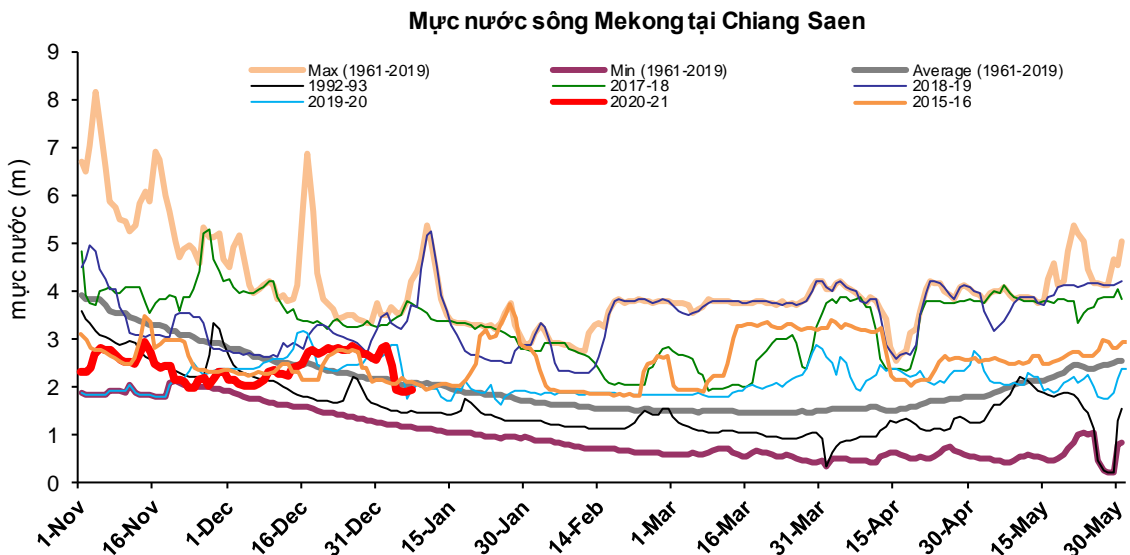
1.2. Dòng chảy trên dòng chính sông Mê Công

Bảng 1: So sánh mực nước các trạm chính và dung tích hồ Tonle Sap

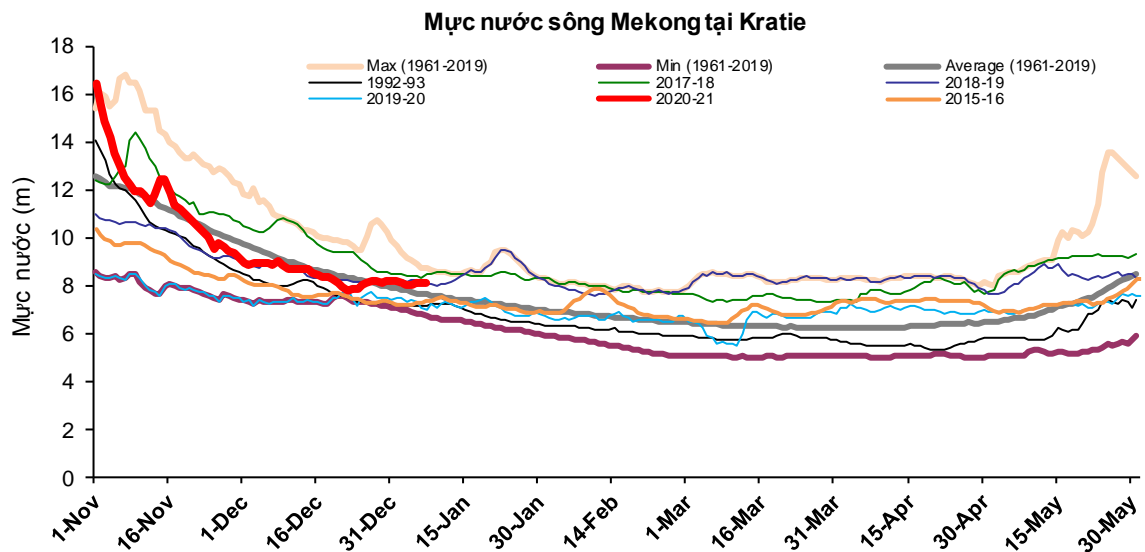
Trạm	Đơn vị	Ngày 07/01/2021	Khác biệt mực nước (m) và dung tích hồ (tỷ m ³) so với một số năm cùng thời điểm;				
			Năm TB	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2015-2016
Chiang Saen	m	1,92	-0,14	0,02	-1,77	-1,84	-0,18
Kratié	m	8,10	0,50	1,10	0,07	-0,40	0,76
Prekdam	m	2,43	-0,69	1,30	0,04	-0,66	1,04
Dung tích hồ	Tỷ m ³	9,18	-3,83	-	-0,53	-4,87	4,70

Ghi chú: (-) là thấp hơn

Hình 2 và Hình 3 cập nhật diễn biến mực nước đến ngày 07/01/2021 tại trạm Kratié và trạm Chiang Saen trên dòng chính sông Mê Công về đồng bằng:

Hình 2. Diễn biến mực nước (cao độ tương đối) tại Chiang Saen – Thái Lan, cập nhật 07/01/2021

Hình 3. Diễn biến mực nước về qua trạm Kratié, cập nhật ngày 07/01/2021

Bảng 2: So sánh mực nước lớn nhất cùng thời kỳ một số trạm trên đồng bằng

Trạm	Ngày 07/01/2021	Mực nước (m) so với một số năm cùng thời điểm (-) là thấp hơn					
		Năm TB	2016	2017	2018	2019	2020
Tân Châu	1,65	0,06	0,52	-0,06	-0,12	0,02	0,55
Châu Đốc	1,78	0,11	0,55	-0,03	-0,03	0,02	0,54
Mỹ Thuận	1,45	0,20	0,43	0,30	0,14	-0,01	0,13
Cần Thơ	1,48	0,16	0,41	0,23	0,12	-0,07	0,09

Sông Mê Công đang trong thời kỳ đầu mùa khô 2020 - 2021. Tuần qua, dòng chảy thượng nguồn sông Mê Công có xu thế giảm, dòng chảy đầu nguồn sông Cửu Long có xu thế giảm theo triều, cụ thể:

- Tại trạm Kratie: Mực nước trong tuần qua có xu thế giảm khi đã giảm 0,09 m so với tuần trước. Cụ thể, đến 7h ngày 07/1 mực nước tại Kratie đạt 8,1 m, cao hơn 0,5 m so với TBNN (7,6 m), cao hơn 1,1 m so với năm 2019 (7 m), cao hơn 0,76 m so với năm 2015 (7,34 m).

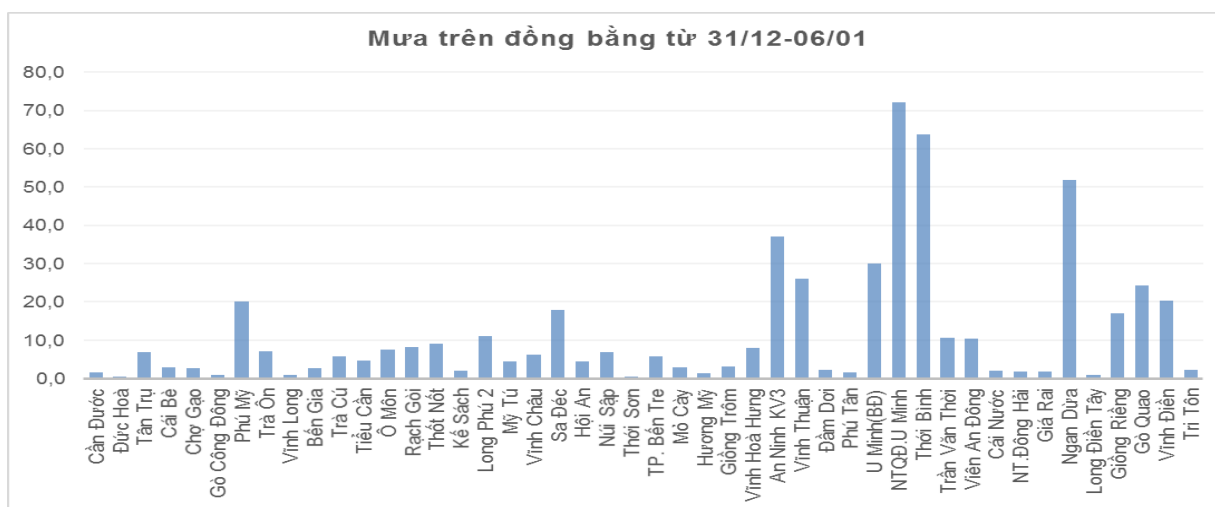
- Tại Biển Hồ: Mực nước Biển Hồ là 3,63 m, thấp hơn 0,7 m so với TBNN (4,33 m), cao hơn 1,19 m so với năm 2019 (2,44 m), cao hơn 1,13 m so với năm 2015 (2,5 m).

- Tại Tân Châu và Châu Đốc: Mực nước tại trạm Tân Châu và Châu Đốc tuần qua có xu thế giảm khoảng 0,04 m và biến đổi theo triều. Mực nước lớn nhất ngày 07/1 tại trạm Tân Châu đạt 1,65 m, cao hơn 0,52 m so với năm 2015 (1,13 m), cao hơn 0,55 m so với năm 2019 (1,1 m). Tại Châu Đốc đạt 1,78 m, cao hơn 0,55 m so với năm 2015 (1,23 m) và cao hơn 0,54 m so với năm 2019 (1,24 m).

2. DIỄN BIẾN NGUỒN NƯỚC TRÊN ĐỒNG BẰNG VÀ DỰ BÁO TIỀM NĂNG NGUỒN NƯỚC MÙA KHÔ 3 VÙNG SINH THÁI ĐBSCL TRONG TUẦN VÀ DỰ BÁO ẢNH HƯỞNG CỦA GIẢM XẢ THỦY ĐIỆN TRUNG QUỐC

2.1. Diễn biến mưa trên đồng bằng

Tình hình mưa trên đồng bằng từ ngày 31/12 đến ngày 06/01: trong tuần mưa xuất hiện rải rác trên đồng bằng. Mưa vừa xuất hiện tại các trạm U Minh, Thới Bình với lũy tích lượng mưa trong tuần trên dưới 70 mm.

Hình 4. Lũy tích lượng mưa một số vùng trên ĐBSCL, tuần từ 31/12 đến 06/01/2021

2.2. Diễn biến và dự báo nguồn nước trên các vùng đồng bằng sông Cửu Long trong tuần

Nguồn nước mùa khô năm 2020-2021 về vùng Đồng bằng sông Cửu Long thấp hơn so với trung bình 10 năm gần đây. Lưu lượng bình quân tháng 01/2021 tương đương so với trung bình và có cao hơn so với năm kiệt 2015-2016 và 2019-2020, ảnh hưởng của việc giảm xả thủy điện Trung Quốc được xem như ít có ảnh hưởng đáng kể đến dòng chảy ở Tháng 1. Chi tiết dự báo như bảng dưới.

Bảng 3: So sánh lưu lượng dự báo tại Kratie 2020-2021 với một số năm

Tháng	Qkratie (m ³ /s)	So với một số năm					
		Năm TB	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
11	11.763	1.276	5.390	-1	-791	3.645	7.445
12	5.153	-434	1.311	-1.802	-2.370	-16	1.685
01/2021	3.560	132	428	-1.287	-1.529	-1.680	501
02/2021	2.500	49	-560	-1.098	-1.714	-1.564	109

Năm 2020 khu vực thượng nguồn Trung Quốc thiếu hụt tổng lượng mưa so với trung bình nhiều năm khoảng 10-20%, các hồ thủy điện Trung quốc tích nước và xả nước cầm chừng, không có xả tràn, lượng xả nước mùa khô 2020-2021 dự báo trên dưới 1000 m³/s. Mưa hạ lưu vực đã giảm, dự báo dòng chảy về đồng bằng giảm, mặn có xu hướng tăng dần trong tháng 1 và các tháng đầu mùa khô. Dưới đây là dự báo nguồn nước cho 3 vùng Đồng bằng sông Cửu Long:

- Vùng thượng ĐBSCL, bao gồm phần đất tỉnh An Giang, Đồng Tháp, thượng nguồn Long An, Kiên Giang và TP. Cần Thơ, nguồn nước hiện thuận lợi cho sản xuất, tận dụng thời điểm lấy nước ở các vị trí xa kênh trục.

- Vùng giữa ĐBSCL, bao gồm phần đất thuộc TP. Cần Thơ, tỉnh Tiền Giang, Long An, Kiên Giang, Hậu Giang, Đồng Tháp, tỉnh Vĩnh Long và vùng được kiểm soát mặn ở Bạc Liêu, Sóc Trăng, Trà Vinh, Bến Tre: nguồn nước còn thuận lợi cho sản xuất. Vùng không bị ảnh hưởng mặn có thể tưới tự chảy nhờ lợi dụng thủy triều.

- Vùng ven biển ĐBSCL: bao gồm ven biển các tỉnh ven biển ĐBSCL (Long An, Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau và tỉnh Kiên Giang): dự báo 2021 là năm mặn hạn cao, chủ động các biện pháp tích trữ nước từ bây giờ khi nguồn nước chưa bị ảnh hưởng mặn. Chủ động các biện pháp tích trữ nước bảo vệ các vườn cây trái và nước sinh hoạt.

2.3. Dự báo ảnh hưởng của giảm xả nước từ 5-24/1/2021 từ Thủy điện Trung Quốc

Dự báo nguồn nước từ thủy điện Trung Quốc xuống hạ lưu mùa kiệt năm 2021 vào khoảng trên dưới 1000 m³/s đã được dự báo từ rất sớm, chính vì vậy Việc giảm xả nước từ thủy điện Trung Quốc giai đoạn từ 5-24/1/2021 xuống còn khoảng 1000 m³/s được xem là kịch bản đã được lường trước.

Dự báo các ảnh hưởng của việc giảm xả thủy điện Trung quốc sẽ ảnh hưởng đến ĐBSCL vào cuối tháng 1 và đầu tháng 2, dự báo từ 25/1/2021 đến 25/2/2021 đúng vào thời kì cả nước chuẩn bị đón Xuân Tân Sửu, thời kì ảnh hưởng lớn nhất đúng vào dịp Tết, mặn có thể xâm nhập vào sâu trên dòng chính, các cửa sông.

3. KHUYẾN NGHỊ SẢN XUẤT VÀ QUẢN LÝ NƯỚC MÙA KIẾT 2021 VÀ ỨNG PHÓ VỚI GIẢM XẢ TỪ THỦY ĐIỆN TRUNG QUỐC

Dự báo tiềm năng nguồn nước mùa khô năm 2020-2021, nước về thấp ngay từ đầu mùa khô và mặn bất thường có thể xảy ra sớm ngay từ các tháng đầu mùa khô, tháng 12, tháng 1 và kéo dài tới tháng 5, có thể còn xảy ra những biến động bất thường ở bất cứ thời điểm nào theo vận hành thủy điện và các thời tiết cực đoan, triều cường, gió Chướng. Vì vậy, các địa phương chủ động các giải pháp ứng phó, phòng chống hạn mặn ngay từ bây giờ. Dưới đây là một số khuyến cáo cho từng vùng:

- Vùng thượng ĐBSCL: nguồn nước đảm bảo cho sản xuất, chủ động sản xuất sớm vụ đông xuân nhằm giảm sử dụng nước các tháng kiệt. Tăng cường các giải pháp cấp nước cho các vùng núi cao thuộc Tri Tôn, Tịnh Biên đề phòng hạn ở các vùng này.

- Vùng giữa ĐBSCL: đề phòng ảnh hưởng mặn xâm nhập cao trong năm này, chủ động giảm diện tích vụ Đông xuân các vùng đã bị ảnh hưởng ở năm 2020. Tăng cường các giải pháp bảo vệ nguồn nước, tích trữ nước và bơm hút khi cần. Khi lấy ngọt hoặc tưới cho cây trồng cần kiểm tra chặt chẽ độ mặn, nhất là đối với cây ăn quả. *Trong Tháng 1 các địa phương chủ động tích nước ngay khi có thể để ứng phó với việc giảm xả thủy điện từ Trung Quốc ảnh hưởng ở đầu Tháng 2.*

- Vùng ven biển ĐBSCL: nguồn nước ngọt có nguy cơ bị thiếu hụt cao giữa mùa khô, xâm nhập mặn dự báo tại các cửa sông Cửu Long cao ngay ở tháng 1, tháng 2, duy trì cao trong tháng 3, giảm dần ở tháng 6. Chủ động các giải pháp bơm trữ nước và cấp nước sinh hoạt. *Kiểm soát chặt chẽ các cống kiểm soát mặn và tích trữ nước phục vụ sản xuất giảm thiểu thiệt hại mặn lên cao ở đầu tháng 2.*

4. KẾT LUẬN - KIẾN NGHỊ

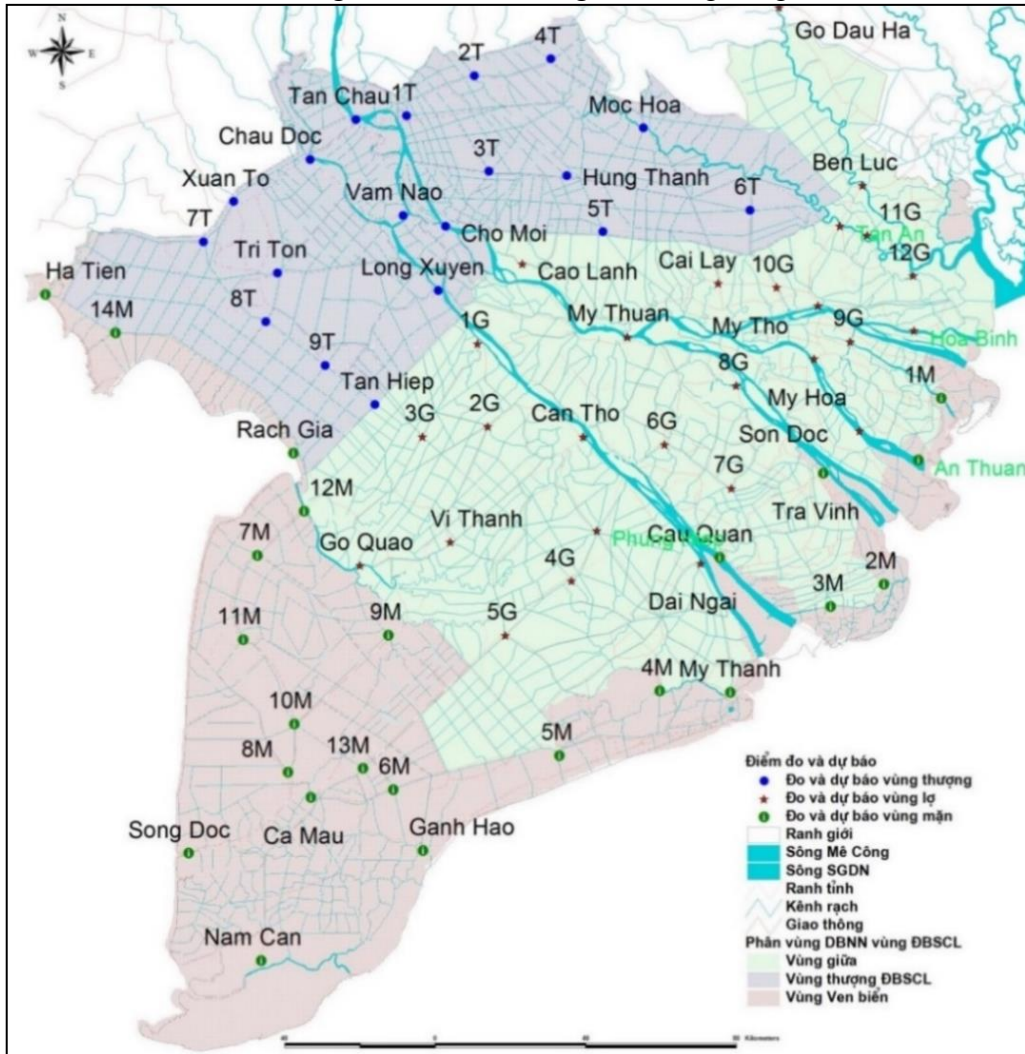
Với các diễn biến dòng chảy cập nhật về đồng bằng đến hiện nay, dự báo nguồn nước mùa kiệt 2020-2021 về đồng bằng thấp hơn đáng kể so với trung bình nhiều năm, chỉ tương đương với các năm kiệt gần đây 2015-2016 hoặc 2019-2020. Việc giảm xả thủy điện Trung Quốc với thời gian kéo dài 20 ngày làm ảnh hưởng đến nguồn nước và mặn trong dịp tết Nguyên Đán xuân Tân Sửu, vì vậy các địa phương chủ động các biện pháp phòng chống hạn mặn từ bây giờ: bố trí sản xuất hợp lý, hạn chế sản xuất ở vùng có nguy cơ cao đã bị ảnh hưởng ở năm 2020, chủ động các biện pháp trữ nước phục vụ sản xuất, bảo vệ các vườn cây và cấp nước sinh hoạt. Viện sẽ liên tục cập nhật các bản hàng tuần, cập nhật dự báo ảnh hưởng của việc giảm xả từ thủy điện Trung Quốc đến các vùng, các địa phương tiếp tục theo dõi thông tin cập nhật để điều hành sản xuất, chia sẻ các thông tin mặn bất thường so với dự báo để kết quả dự báo ngày càng tin cậy hơn.

VIỆN KHOA HỌC THỦY LỢI MIỀN NAM

Ghi chú :

- Việc dự báo nguồn nước mùa khô đang được thực hiện tại Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam theo sự phân công của Bộ. Bản tin dự báo sẽ được tiếp tục cập nhật các tuần kế tiếp và được đăng trên Website: <http://www.siwrr.org.vn>
- Ngoài ra để phục vụ kịp thời cho sản xuất, kính đề nghị các địa phương có các thông tin về tình hình xâm nhập mặn, nguồn nước, sản xuất hoặc có yêu cầu khác xin gửi về Viện theo email: vkhtlmn@gmail.com; htqt.siwrr16@gmail.com và tncnbvmt@gmail.com./.

Phụ lục 1: Bản đồ vị trí dự báo nguồn nước các vùng trên đồng bằng

Phụ lục 2: Cập nhật mực nước lớn nhất các vùng trên ĐBSCL

STT	Trạm	07/01	Ngày dự báo						
			08/01	09/01	10/01	11/01	12/01	13/01	14/01
I. Vùng Thượng đồng bằng									
1	2T	1,20	1,18	1,15	1,17	1,24	1,27	1,30	1,32
2	3T	1,15	1,12	1,15	1,19	1,24	1,30	1,33	1,32
3	4T	0,75	0,69	0,64	0,65	0,71	0,76	0,81	0,84
4	5T	0,68	0,65	0,65	0,70	0,76	0,82	0,85	0,86
5	6T	0,72	0,70	0,71	0,73	0,78	0,82	0,83	0,85
6	7T	0,74	0,71	0,70	0,72	0,75	0,77	0,79	0,80
7	8T	0,59	0,55	0,54	0,58	0,63	0,67	0,70	0,72
8	9T	0,53	0,51	0,52	0,56	0,61	0,64	0,67	0,69
9	Châu Đốc	1,78	1,80	1,80	1,84	1,91	1,92	1,94	1,95
10	Hung Thạnh	0,97	0,91	0,91	0,95	1,02	1,07	1,10	1,12
11	Long Xuyên	1,46	1,49	1,53	1,57	1,69	1,74	1,75	1,78
12	Mộc Hóa	0,72	0,68	0,66	0,68	0,74	0,80	0,83	0,86
13	Tân Châu	1,64	1,66	1,66	1,69	1,76	1,78	1,78	1,80
14	Tân Hiệp	0,47	0,47	0,50	0,54	0,58	0,61	0,63	0,65
15	Tri Tôn	0,61	0,57	0,56	0,60	0,65	0,69	0,72	0,74
16	Vàm Nao	1,33	1,32	1,38	1,43	1,46	1,52	1,55	1,52
17	Xuân Tô	0,76	0,73	0,72	0,74	0,77	0,79	0,81	0,82
II. Vùng Giữa đồng bằng									
1	10G	0,95	0,97	0,96	1,03	1,11	1,10	1,16	1,16
2	1G	1,39	1,44	1,50	1,53	1,66	1,70	1,71	1,74
3	2G	1,35	1,42	1,48	1,51	1,64	1,68	1,69	1,72
4	4G	1,00	1,05	1,07	1,14	1,21	1,21	1,31	1,26
5	5G	0,98	1,03	1,05	1,12	1,19	1,19	1,29	1,24
6	8G	1,31	1,31	1,34	1,40	1,48	1,53	1,53	1,57
7	9G	1,26	1,20	1,28	1,39	1,42	1,48	1,51	1,51
8	Bến Lức	0,93	1,02	1,10	1,17	1,22	1,32	1,32	1,34
9	Cần Thơ	1,31	1,39	1,46	1,48	1,62	1,65	1,66	1,69
10	Cao Lãnh	1,29	1,26	1,30	1,38	1,45	1,46	1,52	1,51
11	Gò Dầu Hạ	0,61	0,65	0,73	0,81	0,86	0,96	0,99	0,96
12	Vàm Kênh	1,18	1,23	1,21	1,17	1,31	1,35	1,43	1,38
13	Mỹ Hoà	1,27	1,22	1,24	1,37	1,42	1,46	1,49	1,50
14	Mỹ Tho	1,24	1,17	1,32	1,41	1,41	1,49	1,52	1,52
15	Mỹ Thuận	1,34	1,40	1,43	1,42	1,54	1,59	1,56	1,63
16	Phụng Hiệp	1,02	1,07	1,09	1,16	1,23	1,23	1,33	1,28
17	Tân An	1,13	1,17	1,25	1,29	1,29	1,39	1,39	1,40
18	Vị Thanh	0,54	0,54	0,57	0,60	0,63	0,64	0,66	0,67

STT	Trạm	07/01	Ngày dự báo						
			08/01	09/01	10/01	11/01	12/01	13/01	14/01
III. Vùng ven biển									
1	10M	0,82	0,84	0,87	0,94	1,01	1,06	1,07	1,09
2	12M	0,49	0,49	0,54	0,59	0,62	0,66	0,69	0,71
3	13M	0,84	0,86	0,89	0,96	1,03	1,08	1,09	1,11
4	6M	0,79	0,81	0,84	0,91	0,98	1,03	1,04	1,06
5	7M	0,48	0,48	0,53	0,58	0,61	0,65	0,68	0,70
6	8M	0,81	0,83	0,86	0,93	1,00	1,05	1,06	1,08
7	9M	0,77	0,79	0,82	0,89	0,96	1,01	1,02	1,04
8	Cà Mau	0,83	0,85	0,88	0,95	1,02	1,07	1,08	1,10
9	Rạch Giá	0,11	0,10	0,18	0,22	0,27	0,30	0,35	0,35